

IKÄIHMINEN TOIMIJANA

Vanhuspalvelulain toimeenpanoa Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon
kuntayhtymän kotihoidoissa

Riitta Vepsäläinen, projektipäällikkö

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

- Kainuun sote
- Aloitti toimintansa 2013 vuoden alusta
- Kainuun soteen kuuluu seitsemän täysjäsen kuntaa: Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi ja Paltamo
- Puolanka osajäsenenä (erikoissairaanhoido ja ympäristöterveydenhuolto), Vaalan sosiaali- ja terveysterveystoimintayksikkö järjestää Oulunkaaren kuntayhtymä
- Työllistää noin 3300 henkilöä

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Kainuun sote

Kuntayhtymän hallitus 3.12.2012 § 45 ja 21.8.2013 § 306

Vanhuspalvelut

- **Vanhuspalveluiden vastuualueet:** kotona asumista tukevat palvelut, ympärivuorokautiset hoivapalvelut ja palveluohjaus ja ostopalvelut
- **Kotona asumista tukevat palvelut:** kotihoito, sosiaalihuoltoasetuksen mukaiset tukipalvelut, omaishoito sekä palvelusetelillä järjestettävät ostopalvelut
- **Kotona asumista tukevat palvelut, organisaatio:** vanhuspalvelujohtaja, vastuualuepäällikkö, palvelupäälliköt, palveluesimiehet

Kiireen kesytys kotihoidossa

Kainuun osahankkeen taustaa

- **Vanhuspalvelulaki :**
- Iäkkään henkilön palveluntarpeet ja niihin vastaaminen
- Palvelujen laadun varmistaminen
- 13§ ”Palveluntarpeisiin vastaamista ohjaavat yleiset periaatteet”
- 14§ ”Pitkäaikaisen hoidon ja huolenpidon toteuttamista ohjaavat periaatteet”
- 20§ ”Henkilöstö”

Taustaa

Ikääntyneiden osuus koko väestöstä kasvaa

Työikäisen väestön osuus vähenee

Pitkät välimatkat

Harva asutus

Kainuun kehittämistehtävä

- Kiireen kesytys **toiminnanohjauksella**, palveluohjauksella ja **työhyvinvoinnin lisäämisellä** kotiin annettavissa palveluissa
- **Päämääränä** turvata kotihoidon toiminta nykyisillä resursseilla myös tulevaisuudessa tehostamalla ja uudistamalla toimintatapoja

Hankkeen tavoitteet Kainuussa

- Kotihoidon toiminnan tehostaminen toimintatapoja uudistamalla
- Työhyvinvoinnin kehittäminen
- Asiakkaan kokeman palvelun laadun paraneminen

Mobiilikotihoitosovelluksen käyttöönotto

- Kainuun soten vanhuspalveluiden omana toimintana
- Käyttöönotto portaittain, Kajaani (Vuolijoki) ja Suomussalmi juhannusviikolla 2014, muut kunnat loppuvuodesta 2014
- Hankkeen tehtävänä tukea käyttöönottoa: muutoksen tarpeellisuus, positiivinen ajattelu, hyödyt kiireen kesytyksen näkökulmasta

Kokonaisoptimoinnin sijaan toiminta suunnataan mobiilisovelluksen käyttöönoton tukemiseen:

1. Asiakasnäkökulma:

välitön asiakasaika lisääntyy, asiakkaan
kokema palvelunlaatu paranee

2. Työntekijänäkökulma:

arjen sujuvuus paranee, kiireen tuntu
vähenee, työhyvinvointi lisääntyy

3. Organisaationäkökulma:

henkilöstömäärä jakautuu oikein,
tuottavuus paranee

Tavoitteet ja toiminta

- Kotihoidon toiminnan tehostaminen toimintatapoja uudistamalla
- Työhyvinvoinnin kehittäminen
- Asiakkaan kokeman palvelunlaadun paraneminen

Mobiilikotihoitosovelluksen käyttöönoton tukeminen

- positiivinen muutosajattelu ja toimintatapojen muutostarpeen ymmärtäminen, hyötynäkökulma
- kiireen kesytys, välitön asiakasaika lisäänty

Työhyvinvoinnin kehittäminen

- yhteisökehittäminen

Mobiilikotihoitosovelluksen käyttöönoton tukeminen

- **Koulutusta esimiehille ja henkilöstölle ”Miten vastata kotihoidon kasvavaan kysyntään?”** TkT Johan Groop, NHG - ruuhkahuipun madaltaminen, aikakriittinen näkökulma työnsuunnitteluun ja palvelujen järjestämiseen, resurssien oikein kohdentaminen (tarveperustainen resursointi)
- **Koulutukset kunnissa mobiilikotihoitosovelluksen käyttöönottoon valmistaminen** – käsitteiden avaamista, toimintatavan muutoksen ymmärrystä, hyötynäkökulma
- **Käyttökokemusten kartoittaminen** – käsitteiden avaamista, hoito- ja palvelusuunnitelmien tarkastelua aikakriittisyyden näkökulmasta, ajanvarauskirjojen päivittäminen, haasteita, hyötyjä

Käsitteitä

Ruuhkahuippu - kotikäyntien kasaantuminen tiettyihin kellonaikoihin

Aikaikkuna - kotikäynnin tai tehtävän aikaväli, jolloin käynti on aloitettava

Aikakriittinen käynti - kotikäynnin tai tehtävän aikasidonnaisuus - pitää suorittaa lyhyen aikaikkunan sisällä, esim. klo 8-9, 12-13, 19-20

-Käyntien suunnittelu ensisijaisesti aikakriittisten tehtävien tärkeysjärjestyksessä ja vasta toissijaisesti matkan perusteella

Ei-aikakriittinen käynti - voidaan tehdä mihin aikaan vaan työvuorojen aikana, esim. klo 7-21

Välitön työaika - asiakkaan luona vietetty aika

Käyttökokemuksia

- + helppo käyttää
- + tilastointi nopeutuu
- + aamun kotikäynnille viive lyhenee
- optimointi ei vielä käytössä, aikakriittinen näkökulma
- teknisiä ongelmia
- kuuluvuusongelmia

Ennako-ajatuksia

- Laitteen toiminta (akun kesto, kuuluvuus...)
- Laitteen käytön vaikeus/helppous
- Järjestelmien toimivuus
- Ajanvarauskirjojen ajantasaisuus
- Reittien suunnittelu, pitkät matkat

Jatkohaasteita

- Aikakriittisen tehtävän määrittely (työn alla)
 - Aikakriittisen näkökulman hyödyntäminen työnsuunnittelussa (työnjakajat) ja hoito- ja palvelusuunnitelmien laadinnassa (omahoitajat)
 - Optimointiosaamisen kehittäminen
 - Resurssien kohdentaminen asiakastarpeen mukaisesti
-

KIITOS!

Aikaa Jumala loi,
eikä kiireestä puhunut mitään.
- Arto Paasilinna

